

Taxıl sahələrində alaq otlarına qarşı mübarizə tədbirləri

Alaq otları becərilən bitkilər arasında özbaşına bitən bitkidir. Alaq bitkiləri həm yabani, həm də becərilən bitkilərə ayrılır. Alaqalar mal-qaranın yemləndirilməsi baxımından mədəni bitkilər kimi kənd təsərrüfatının məhsulu hesab olunur. Alaq bitkiləri bütün kənd təsərrüfatı bitkilərinin məhsullarını azaldır və onların keyfiyyətini aşağı salır. Onlar mədəni bitkilərin havasına, suyuna, qida maddələrinə ortaq olaraq, onların normal böyüməsinə və inkişafına mane olurlar. Alaq otları güclü vegetativ kütlə vermək hesabına mədəni bitkiləri günəş şüalarından məhrum edərək onlarda tənəffüs və assimilyasiya prosesini zəiflədir. Nəticədə mədəni bitkilərdə qida maddələri az toplandığından zəif inkişaf edir və məhsuldarlığı aşağı düşür. Ona görə də alaq otlarına qarşı mübarizə tədbirlərinin aparılması vacib sayılır.

Taxılın becərilməsində alaq otlarına qarşı mübarizə əsas aqrotexniki tədbirlərdən biridir. Naxçıvan Muxtar Respublikası ərazisində taxıl əkinlərində ən çox müşahidə edilən turpəng (sarıçiçək), şüvərən, cincilim, quş darısı, qılıca, ağtərə, yovşan, tonqalotu, qanqal, kəkirə və.s. kimi alaq otları taxıllara ciddi ziyan vurur. Bunun üçün ilk növbədə torpağın becərilmə sistemini düzgün qurmaq və növbəli əkin tətbiq etmək, taxılın toxumlarını diqqətlə təmizləyib birinci sinfin tələbatını ödəyən vəziyyətə gətirmək, səpini optimal vaxtda keçirmək, sahələrə çürümüş peyin vermək, suvarma kanalları, arxları və əkin sahələrinin kənarlarında bitən alaq otlarını çiçəkləmə fazasına qədər biçmək və əgər taxıl sahəsi alaq otları ilə sirayətlənibsə kimyəvi mübarizə tədbirlərindən istifadə etmək lazımdır. Bu məqsədlə herbisidlərin tətbiqi ən mühüm vasitədir. Öz təsir mexanizminə görə alaq otları ilə mübarizədə sistem təsirli herbisidlərə daha çox üstünlük verilir. Bu herbisidlərdən “2,4 D-Amin duzu” hektara 2,0-2,5 litr, “Hektofermin” hektara 1,5 litr, “Dialen super” hektara 0,6-0,8 litr, buğda bitkisində vələmirə qarşı “Topik” hektara 0,5-1 litr, həm arpa, həm də buğdadada vələmirə qarşı “Puma super” hektara 0,5-1 litr, “Qranstar” hektara 25 qram məsarif normasında 300-400 litr suda həll etməklə, işçi məhlulunu sahələrə çiləməklə mübarizə tədbirlərini həyata keçirmək məsləhət görülür.

Alaq otlarına qarşı kimyəvi mübarizə sakit, küləksiz, günəşli gündə havanın temperaturu +14 °C dərəcədən yuxarı olduqda aparılmalıdır.

Zəhərli-kimyəvi maddələrlə işləyən zaman təhlükəsizlik qaydalarına əməl edilməsi vacibdir.